

Ontsluiting van religieus erfgoed

Een noodzaak tot
het verbreden van het maatschappelijke draagvlak

Halewijn Missiaen,
Kabinet van Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Inhoudstafel

- 1 Kerken, kloosters en abdijen in onze samenleving
- 2 Ontsluiting: ondersteunen en stimuleren
- 3 Regelgevend en beleidskader: vandaag en morgen
- 4 Besluit

- Kerken, kloosters en abdijen in onze samenleving

Rogier VanderWeyden "De 7 sacramenten" — © KMSK Antwerpen

Religieus erfgoed in Vlaanderen

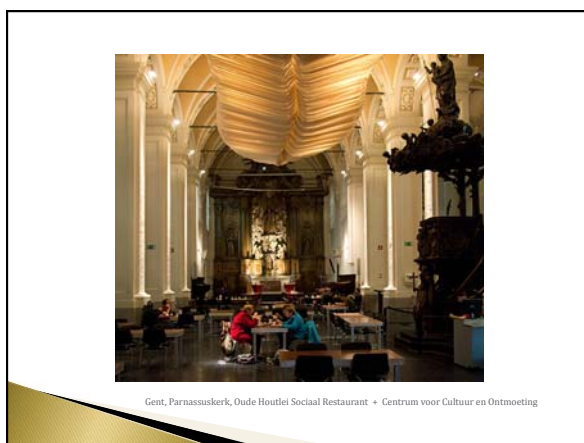
- ▶ Vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed
- ▶ Bescherming als monument of deel van beschermd stads- of dorpsgezicht
- ▶ Unesco Werelderfgoed: begijnhoven
- ▶ Premies voor beheer religieus erfgoed
- ▶ Meerjarige overeenkomsten

- ▶ Ontsluiting: ondersteunen en stimuleren

Manieren van ontsluiting

- ▶ Eredienst
- ▶ Erfgoeddag, Open-Monumentendag, Open Kerkendagen (1 en 2 juni)
- ▶ Statuut van Open-Monumentenvereniging
- ▶ vzw Monumentale Kerken, Stichting Open Kerken,
- ▶ Publicaties, tentoonstellingen, digitale vormen
- ▶ Nevenbestemming en herbestemming

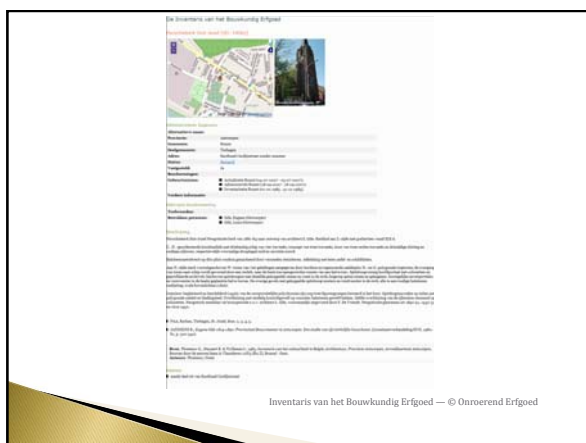

- ▶ Regelgevend en beleidskader: vandaag en morgen

Ontsluiting op Vlaams niveau

Klemtoon vooral op digitale ontsluiting van het Onroerend Erfgoed via

- ▶ verschillende databanken (Inventaris Bouwkundig Erfgoed, de beschermingsdatabank, ...)
- ▶ de uitbouw van één geïntegreerde inventaris van alle Onroerend Erfgoed.
- ▶ WWW.ONROERENDERFGOED.BE

- ▶ Beleidsnota Onroerend Erfgoed 2009-2014

“Een grote uitdaging is het debat over de openstelling en herbestemming van het kerkelijk erfgoed. In overleg met de kerkelijke overheid, zoek ik naar oplossingen om - met respect voor de kerkelijke context - de groeiende leegstand van kerken op een zinvolle wijze te benaderen. Een belangrijke leidraad is hiervoor de publicatie van mijn administratie ‘In ander licht’ (2009) over de herbestemming van het religieus erfgoed”.

Conceptnota

'Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk'

Acties:

- › Oprichting van het expertisecentrum Onroerend Kerkelijk Erfgoed binnen het CRKC

Stimulering

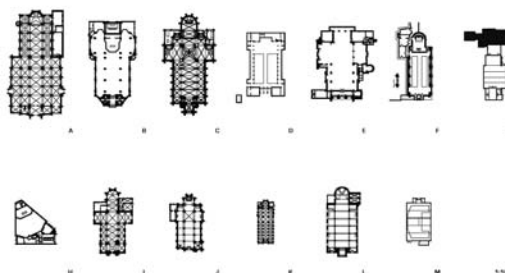
- › Inhoudelijke expertise en ondersteuning door agentschap Onroerend Erfgoed
- › Ondersteuning erfgoedvrijwilligers via Herita
- › Premies voor herbestemmingsonderzoek beschermd religieus erfgoed
- › Uitbreiding CRKC: aanspreekpunt voor valorisatie, medegebruik, neven- en herbestemming van religieus patrimonium
- › Databank goede voorbeelden: www.crk.be/praktijkvoorbeelden

Conceptnota

'Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk'

Acties:

- › Oprichting van het expertise centrum Onroerend Kerkelijke Erfgoed binnen het CRKC.
- › Vraag aan gemeenten om kerkenbeleidsplan op te maken voor parochiekerken tegen zomer 2013

Grondplan 12 parochiekerken Sint-Niklaas — © Hogesch.voor Wetensch. en Kunst, dep. Arch. Sint-Lucas

Conceptnota

'Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk'

Acties:

- ▶ Oprichting van het expertise centrum Onroerend Kerkelijke Erfgoed binnen het CRKC.
- ▶ Vraag aan gemeenten om kerkenbeleidsplan op te maken voor parochiekerken tegen zomer 2013
- ▶ Uitbreiding bestaande subsidiëring

Ontwerpdecreet toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst

niet - beschermde kerken

- ▶ Openstelling van kerken en breder gebruik stimuleren
- ▶ Subsidies voor herbestemmingsstudies
- ▶ Subsidies voor werken die gebeuren in functie van nevenbestemming

Onroerendergoeddecreet

beschermd religieus erfgoed

- ▶ Projectsubsidies: voor bovenlokale projecten met een educatief of sensibiliserend karakter
- ▶ Onroerendergoedrichtplannen

- ▶ Besluit

Sint-Rochuskerk, Ulbeek (Wellen), Monumentenprijs 2012 – © Onroerend Erfgoed

Gijs Van Vaerenbergh, 'Reading between the lines', Borgloon (PIT Z33) – © Kristof Vrancken / Z33

- ▶ www.onroenderfgoed.be
- ▶ www.crkc.be
- ▶ <http://binnenland.vlaanderen.be/erediensten>